

**Riktlinje för
biblioteksverksamheten
i Halmstads kommun:
Biblioteksplan 2022-2025**

Riktlinje

Diarienummer: KS 2020/00104

Dokumentnamn: Kommunfullmäktiges riktlinje för biblioteksverksamheten i Halmstads kommun

Framtagen av: Kommunledningsstaben

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Giltighet: Gäller från 2022-01-01 till och med: 2025-12-31

Inledning

Biblioteken är en viktig samhällsfunktion som främjar de demokratiska processerna i kommunen. Biblioteken verkar för jämlikhet och inkludering genom sina tjänster, insatser, utbud och lokaler. Detta genom att vara angelägna och attraktiva platser där människor kan mötas, lära, uppleva och vara delaktiga.

Enligt 17§ i bibliotekslagen ska alla kommuner anta biblioteksplaner för sin verksamhet inom biblioteksområdet. Det här är Halmstad kommuns biblioteksplan för perioden 2022-2025.

I denna biblioteksplan beskrivs vad biblioteken ska arbeta med under perioden för att bidra till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling i kommunen. Bibliotekens insatser utgår ifrån de utmaningar som identifierats för utvecklingsområdena och inriktningarna i *Strategisk plan 2019-2023* för Halmstads kommun. De rubriker i dokumentet som benämns ”inriktningar” är hämtade från den strategiska planen.

Här är en sammanfattning av det bibliotekens insatser ska bidra till:

De inkluderande biblioteken, sid 6-8

Inriktning: En bra start i livet

- Barn och unga ska ha jämlika uppväxtvillkor
- Samverkan för små barns språkutveckling (0-5 år)
- Stödja barns och ungas språk- och kunskapsutveckling i skolan
- Möjliggöra en meningsfull fritid för barn och unga

Inriktning: En kommun som håller samman

- Bidra till att skapa jämlika villkor
- Motverka segregation och utanförskap
- Motverka polarisering och stimulera livslångt lärande
- Motverka digitalt utanförskap
- Motverka socialt utanförskap orsakad av psykisk ohälsa
- Öka den kognitiva tillgängligheten

Bibliotekens roll för miljömässig och ekologisk hållbarhet, sid 9

Inriktning: En hållbar kommun för dagens och morgondagens generationer

- Vara en plats för samverkan och kunskapsförmedling
- Skapa förutsättningar för innovation
- Miljömässigt anpassa sina verksamheter

Biblioteken, en attraktiv plats som främjar hållbar tillväxt, sid 10-11

Inriktning: En levande plats

- Erbjud attraktiva mötesplatser

Inriktning: Utveckling som möjliggör

- Främja kunskapsförmedling, fri åsiktsbildning och livslångt lärande
- Bidra till en högklassig utbildning i grundskola och gymnasieskola
- Sprida kunskap om digitaliseringens möjligheter
- Samverka för att möjliggöra samhällsutveckling

Bibliotekens roll i framtidens välfärd, sid 12-13

Inriktning: Välfärd för framtidens behov

- Ge likvärdig kommunal service

Inriktning: En smart organisation

- Vara en lärande organisation
- Utvecklas för att möta framtida behov
- Vara en attraktiv arbetsgivare
- Leverera tjänster av hög kvalitet
- Samverka för att utveckla framtidens välfärd

Syfte

Denna biblioteksplan belyser den riktning och det fokus som kommunens biblioteksverksamheter ska ha under perioden 2022-2025. Genom att systematiskt, kvalitativt och långsiktigt arbeta utifrån denna bidrar bibliotekens verksamheter till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling i Halmstads kommun.

Omfattning och avgränsning

Biblioteksplanen är giltig under perioden 2022-2025 och gäller för kommunens samtliga bibliotek inom kulturnämnden (KN), barn- och ungdomsnämnden (BUN) och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN). Det som lyfts i denna biblioteksplan ska konkretiseras i berörda verksamheters verksamhetsplanering i enlighet med kommunens tillitsbaserade styrning. Biblioteksplanen kan också fungera som ett vägledande dokument vid samverkan med skol- och gymnasiebibliotek som drivs av privata huvudmän i kommunen.

Ansvar

Kommunfullmäktiges riktlinje reglerar områden av större vikt (principiell beskaffenhet) för kommunen. Kommunfullmäktiges riktlinje har till syfte att kommunen agerar på samma sätt inom det område riktlinjen omfattar.

Kulturnämnden ansvarar för den biblioteksverksamhet som finns inom kulturförvaltningen.

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för den biblioteksverksamhet som finns inom barn- och ungdomsförvaltningen.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för de bibliotek som finns inom utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Det åligger berörda verksamheter att konkretisera det som lyfts i denna biblioteksplan i sin verksamhetsplanering, i enlighet med kommunens tillitsbaserade styrning.

Definitioner

Dokumentets namn

I enlighet med övriga dokument för verksamheter i Halmstads kommun, som antas av kommunfullmäktige, används rubriceringen ”Riktlinje”. Detta dokument är att betrakta som en sådan. Men bibliotekslagen föreskriver att en biblioteksplan ska antas i varje kommun, därför benämns dokumentet genomgående som ”biblioteksplan” i den här texten.

Olika biblioteksformer

- Bibliotek – alla biblioteksformer.
- Folkbibliotek – kulturnämndens stadsbibliotek, närbibliotek och bokbuss. Ska vara tillgängliga för alla i samhället.
- Mobilt bibliotek – kulturnämndens bokbussverksamhet. Ska vara tillgänglig för alla i samhället.
- Skolbibliotek – kulturnämndens integrerade skolbibliotek i grundskolan samt skolbibliotek i barn- och ungdomsnämndens grundskolor och utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens gymnasieskolor, i övrigt specificeras den särskilda skolbiblioteksformen. Målgrupper är elever och personal i skolan.
- Digitala bibliotek – bibliotekens digitala plattformar, tjänster och verksamheter.

Särskilt prioriterade målgrupper

Det allmänna biblioteksväsendet, i vilket alla folk- och skolbibliotek ingår, ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna, personer med annat modersmål än svenska samt barn och unga.

Facktermer

I slutet av dokumentet (sid 14) finns en begreppsförklaring som förtydligar vissa facktermer.

Styrande principer

Kommunens biblioteksverksamheter styrs och påverkas av en rad olika lagar och styrdokument, framtagna på nationell, regional och lokal nivå. Dessa, inklusive relevanta utredningar, rapporter och annat som använts som kunskapsunderlag vid framskrivningen av denna biblioteksplan, nämns i källförteckningen (sid 15-16). Utöver inläsning har ett flertal dialogmöten hållits med representanter från de olika biblioteksformerna för att fånga in medarbetares och chefers expertkompetens, synpunkter och reflektioner.

Denna biblioteksplan tar sitt avstamp i Halmstads kommuns vision och värdegrund samt i *Strategisk plan 2019-2023*. Med utgångspunkt från utvecklingsområdena och inriktningarna i *Strategisk plan 2019-2023* beskrivs i följande text vad bibliotekens verksamheter ska ha för riktning och fokus under perioden 2022-2025 och genom det bidra till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling i kommunen.

De inkluderande biblioteken

Biblioteken i Halmstads kommun ska, i samverkan med andra aktörer i samhället, bidra till en ökad social hållbarhet genom insatser som motverkar segregation, polarisering, utanförskap och ojämlika livsvillkor.

Inriktning: En bra start i livet

"I Halmstads kommun ska alla barn få en bra start i livet och kunna utvecklas. Oavsett uppväxtvillkor, kön eller var man bor ska alla barn och unga ha rätt till en jämlik skola och en meningsfull fritid. Tidiga insatser ger förutsättningar för trygghet samt goda och likvärdiga uppväxtvillkor. Alla barn och unga ska tro på sina egna möjligheter och sin framtid, känna att de har en plats och tillhörighet." (Inriktningens utmaning är hämtad ur Strategisk plan 2019-2023)

Biblioteken ska bidra till följande:

Barn och unga ska ha jämlika uppväxtvillkor

Tidiga och samordnade insatser bidrar till att kompensera och utjämna konsekvenserna av ojämlika uppväxtvillkor. Genom en systematisk, långsiktig och kvalitativ samverkan mellan olika professioner, förvaltningar och huvudmän ska biblioteken vara en del i arbetet med att motverka ojämlika uppväxtvillkor. Bibliotekens verksamheter ska anpassas så att barn och unga inte begränsas av individuella förutsättningar.

Samverkan för små barns språkutveckling (0-5 år)

Språkets betydelse i samhället ökar. I skolan, på arbetsplatsen och i samhället i stort ställs allt högre krav på förmågan att ta emot och ge muntlig och skriftlig information. En väl fungerande språk-, läs- och skrivförmåga är en förutsättning för att alla barn och unga ska ha möjlighet att påverka sin egen livssituation och kunna vara delaktiga i samhället. Folkbiblioteken ska vara en part i det samverkansarbete som sker i kommunen och regionen kring att stärka små barns språkutveckling.

Stödja barns och ungas språk- och kunskapsutveckling i skolan

Skolbiblioteksverksamheten ska vara en pedagogisk resurs i elevernas språk- och kunskapsutveckling. Skolbiblioteken ska i samverkan med lärare se till att verksamheten möter alla elevers behov. Eleverna ska få möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Skolbiblioteken ska vara till för alla elever oavsett behov eller vilka ämnen de läser för tillfället. Skolbiblioteket ska till exempel stödja elever med läsnedsättningar, främja flerspråkiga elevers behov, tillhandahålla resurser på nationella minoritetsspråk och skapa förutsättningar för elevinflytande i skolbiblioteket.

Möjliggöra en meningsfull fritid för barn och unga

Biblioteken ska, i samverkan med andra professioner och verksamheter, skapa plattformar där barn och unga kan mötas oavsett socioekonomiska förutsättningar, etnicitet, kön eller funktion. Folkbiblioteken ska också erbjuda en mångfald av kulturella aktiviteter och genom det möjliggöra en meningsfull fritid för barn och unga där de kan vara delaktiga och känna tillhörighet. Den önskvärda effekten med detta är att motverka socialt utanförskap och ohälsa.

Inriktning: En kommun som håller samman

"Halmstads kommun ska verka för att skapa jämlika och likvärdiga villkor för alla kommuninvånare. All samhällsplanering ska utgå från att bryta segregationen i Halmstad [---] Våra invånare ska känna att de har möjlighet att påverka sin livssituation och vara delaktiga i samhället. Genom sysselsättning och egen försörjning stärks

människors självkänsla. Alla Halmstadbor ska uppleva god hälsa och känna livslust. Ökad tillit och trygghet är en utgångspunkt i arbetet med att skapa en kommun som håller samman.” (Inriktningens utmaning är hämtad ur Strategisk plan 2019-2023)

Biblioteken ska bidra till följande:

Bidra till att skapa jämlika villkor

Goda språkliga kunskaper hos alla invånare är en avgörande faktor i ett demokratiskt samhälle. Det är genom språket vi kan förändra vår värld och säkra den demokratiska processen. Biblioteken vill genom sina insatser arbeta språkfrämjande för att stärka individens möjligheter att utvecklas, påverka den egna livssituationen och vara delaktiga i samhället. För det språkfrämjande arbetet riktat till de, i bibliotekslagen, prioriterade grupperna ska folkbiblioteken ta fram arbetsplaner för att säkerställa att arbetet sker långsiktigt, systematiskt och kvalitativt.

Folkbiblioteken ska bidra till att motverka ojämlika livsvillkor genom att möjliggöra för allmänheten att avgiftsfritt låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform. Folkbibliotekens utbud av medier ska präglas av allsidighet och kvalitet. Folkbiblioteken ska också erbjuda barn och ungdomar litteratur utifrån deras behov och förutsättningar. För att säkerställa detta ska folkbiblioteken ta fram långsiktiga, systematiska och kvalitativa medieplaner.

Skolbiblioteken ska bidra till att motverka ojämlika livsvillkor genom att möjliggöra för alla barn och elever att avgiftsfritt få tillgång till litteratur och nödvändiga medier utifrån deras behov och förutsättningar i relation till deras lärande. Skolbibliotekens utbud av medier ska präglas av allsidighet och kvalitet.

Motverka segregation och utanförskap

Samverkan är nyckelordet för att bli en kommun som håller samman. För att vara den inkluderande kommunen krävs samverkan mellan offentlig sektor, civilsamhället och näringslivet. Biblioteken är angelägna om att vara en del av detta samverkansarbete. Förutom samverkan är även ett lärande förhållningssätt och en flexibilitet i arbetssätt avgörande för att biblioteken ska kunna möta de utmaningar som finns inom utvecklingsområdet.

För att bryta segregation och verka för inkludering krävs arenor där människor kan mötas. Folkbiblioteken ska arbeta för att de fysiska lokalerna, det mobila biblioteket och det digitala biblioteket ska vara angelägna och attraktiva mötesplatser i hela kommunen. Skolbiblioteken ska erbjuda verksamhet fysiskt och/eller virtuellt. De ska värna alla elevers och lärares användande av litteratur-, medie-, informations- och kommunikationsteknik. Detta bidrar till tillgängliga lärmiljöer som främjar inkludering och alla elevers utveckling och lärande.

Motverka polarisering och stimulera livslångt lärande

Att ha förmågan att ta till sig kunskap utifrån olika perspektiv är avgörande för att skapa sig en nyanserad världsbild. För att motverka polarisering ska biblioteken arbeta brett med kunskapsförmedling samt visa på komplexiteten i olika samhällsfrågor. Biblioteken ska också genom sina insatser uppmuntra det livslånga lärandet och den fria åsiktsbildningen.

Motverka digitalt utanförskap

Den snabba tekniska och digitala utvecklingen för med sig mycket gott både för den enskilda individen och för samhällsutvecklingen, men den skapar också nya utmaningar. Biblioteken ska bidra

till att motverka digitalt utanförskap genom att erbjuda teknisk utrustning samt tjänster och insatser som syftar till att höja den digitala kompetensen.

Motverka socialt utanförskap orsakad av psykisk ohälsa

Folkbiblioteken ska motverka socialt utanförskap genom hälsofrämjande kulturaktiviteter som ökar medvetenheten och kunskapen om psykisk ohälsa. Ambitionen med aktiviteterna är att stimulera till engagemang, delaktighet och medskapande.

Skolbiblioteken ska arbeta för att motverka socialt utanförskap och ohälsa genom samverkan med andra professioner i verksamheterna.

Öka den kognitiva tillgängligheten

För att öka tillgängligheten ska folkbiblioteken se över den kognitiva tillgängligheten i verksamheterna. Ambitionen är att genom samverkan och kompetensutveckling ta fram en arbetsplan för ökad kognitiv tillgänglighet. Detta som ett viktigt led i arbetet med att motverka utanförskap.

Bibliotekens roll för miljömässig och ekologisk hållbarhet

Biblioteken ska, i samverkan med andra aktörer i samhället, bidra till en ökad kunskap och medvetenhet i kommunen kring frågor som rör utvecklingsområdet. Detta med ambitionen att skapa förutsättningar för nya förhållningssätt som gynnar den miljömässiga och ekologiska hållbarheten i kommunen.

Inriktning: En hållbar kommun för dagens och morgondagens generationer

”Halmstads kommun ska ha en miljömässigt hållbar utveckling som inte äventyrar kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Halmstad ska växa och bli större på ett miljömässigt hållbart sätt. Vi ska vara ett robust samhälle med stark motståndskraft mot klimatpåverkan, samtidigt som vi ställer om utifrån framtidens klimatutmaningar. [...] Varje invånare har ett eget ansvar att hushålla med våra gemensamma resurser. Kommunen har ett ansvar att skapa förutsättningar för detta. Vi är föregångare och innovativa i arbetet med att minska klimatpåverkan och det ska vara lätt att göra rätt.” (Inriktningens utmaning är hämtad ur Strategisk plan 2019-2023)

Biblioteken ska bidra till följande:

Vara en plats för samverkan och kunskapsförmedling

Genom samverkan med andra professioner och verksamheter i samhället, ska biblioteken vara en plats för att sprida kunskap om frågor inom utvecklingsområdet och genom det öka medvetenhet om den individuella påverkan på vårt klimat. Detta med ambitionen att skapa förutsättningar för nya förhållningssätt som främjar miljön och den ekologiska hållbarheten.

Skapa förutsättningar för innovation

Folkbiblioteken ska bidra till att skapa förutsättningar för innovation inom området genom exempelvis skapande och experimenterande för alla åldrar. Genom dessa insatser vill folkbiblioteken väcka engagemang och nyfikenhet samt uppmuntra till nytänkande, allt för att öka beredskapen för att minska och motverka framtida scenarion som hotar den miljömässiga och ekologiska hållbarheten i kommunen.

Kommunens skolbibliotek ska genom sina verksamheter skapa förutsättningar för nytänkande och engagemang hos elever och personal i frågor kopplade till utvecklingsområdet.

Miljömässigt anpassa sina verksamheter

Biblioteken ska fortlöpande anpassa sina verksamheter för att vara med och bidra till att kommunen har en miljömässig och ekologiskt hållbar utveckling.

Biblioteken, en attraktiv plats som främjar hållbar tillväxt

Biblioteken ska främja kommunens hållbara tillväxt genom att vara levande och attraktiva mötesplatser som erbjuder angelägna och kvalitativa tjänster, arrangemang och lokaler.

Inriktning: En levande plats

”Trygghet är en utgångspunkt för att skapa en levande plats för invånare, besökare och näringsliv. Halmstad ska vara en levande plats med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och närhet till jobb, sysselsättning och kommunal service. Här finns en mångfald av kultur, idrott, fritid och natur. Vi ska ha den stora stadens kraft och atmosfär, men den lilla stadens bekvämlighet och närhet.” (Inriktningens utmaning är hämtad ur Strategisk plan 2019-2023)

Biblioteken ska bidra till följande:

Erbjuda attraktiva mötesplatser

Folkbiblioteken ska vara geografiskt tillgängliga i hela kommunen, både i tätorter och på landsbygden, samt ha generösa öppettider. Folkbiblioteken ska vara attraktiva, trygga, tillgängliga och levande mötesplatser för alla. I samverkan med andra ska folkbiblioteken erbjuda en mångfald av kulturella samt språk- och läsfrämjande upplevelser som stimulerar såväl eget skapande som kulturell delaktighet. Detta med ambitionen att berika invånarnas fria tid och locka nya besökare och aktörer. För att säkerställa att det finns bredd och variation i folkbibliotekens utbud av arrangemang ska en långsiktig arbetsplan tas fram.

Skolbiblioteken ska vara tillgängliga för alla elever i grund- och gymnasieskolan. Skolbiblioteken ska vara attraktiva, tillgängliga och levande mötesplatser för barn och elever i grund- och gymnasieskola. I relation till begreppen lära, läsa, mötas ska skolbiblioteken och skolorna erbjuda en mångfald av kulturella samt språk- och läsfrämjande upplevelser som stimulerar såväl eget skapande som kulturell delaktighet. Detta med ambitionen att berika barnens och elevernas vardag.

Inriktning: Utveckling som möjliggör

”Halmstad ska vara en kommun där människor växer och utvecklas – genom livslångt lärande, innovation och företagsamhet. Vi är en kunskapsstad med högklassig utbildning och kreativa lärmiljöer. Genom innovation skapar vi utveckling och attraktivitet. [---]” (Inriktningens utmaning är hämtad ur Strategisk plan 2019-2023)

Biblioteken ska bidra till följande:

Främja kunskapsförmedling, fri åsiktsbildning och livslångt lärande

Folkbiblioteken ska genom sitt utbud av medier, tjänster och arrangemang sprida kunskap och uppmuntra till fri åsiktsbildning och genom det verka för det demokratiska samhällets utveckling. Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning och lärande. Folkbiblioteken ska dessutom främja litteraturens ställning och invånarnas intresse för bildning, upplysning, utbildning och forskning. Folkbiblioteken ska även uppmuntra till innovation genom att arbeta inkluderande och möjliggöra att människor kan mötas för att utbyta tankar, idéer och erfarenheter. Folkbiblioteken ska särskilt uppmuntra det livslånga lärandet genom folkbildning utifrån invånarnas egna erfarenheter, behov och önskningar.

Bidra till en högklassig utbildning i grundskola och gymnasieskola

Skolbiblioteken, och deras pedagogiska roll, ska genom sitt utbud av litteratur, medier och tjänster sprida kunskap och uppmuntra till elevers lärande och utveckling. De ska även, genom lärande och

kunskap, verka för individens utveckling till demokratiska invånare samt för det demokratiska samhällets utveckling.

Skolbiblioteken ska bidra till att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning och lärande. De ska främja litteraturens ställning och betydelse samt elevernas intresse för bildning, upplysning, utbildning och forskning. Skolbiblioteken ska, genom att arbeta inkluderande, möjliggöra att människor kan mötas för att utbyta tankar, idéer och erfarenheter och på så vis motverka segregation. Skolbiblioteken ska särskilt uppmuntra det livslånga lärandet utifrån elevernas egna erfarenheter, behov och önsningar

Sprida kunskap om digitaliseringens möjligheter

Biblioteken ska sprida kunskap om de möjligheter som digitaliseringen för med sig. Detta med ambitionen att bidra till en ökad digital kompetens hos verksamheternas målgrupper, där önskvärd effekt är ökad självständighet och delaktighet. Biblioteken ska, i samverkan med andra, bidra till att målgrupperna får möjlighet att utforska och testa ny digital teknik.

Samverka för att möjliggöra samhällsutveckling

Folkbiblioteken ska ta vara på den kompetens som finns inom verksamheten samt samverka med övrig verksamhet inom offentlig sektor, civilsamhället och näringslivet. Detta med ambitionen att kollegialt lärande och kompetensutbyte leder till synergieffekter som skapar möjligheter för en angelägen samhällsutveckling.

Bibliotekens roll i framtidens välfärd

Bibliotekens insatser ska bidra till kommunens ekonomiska hållbarhet och att demokratin utvecklas. Detta med ambitionen att bidra till en likvärdig och god framtida välfärd och ett hållbart samhälle.

Inriktning: Välfärd för framtidens behov

”Halmstads kommun ska ha en väl fungerande välfärd som tillgodoser framtidens behov och förväntningar. Vi ska ha en likvärdig kommunal service som är tillgänglig för alla invånare. Vi ska göra rätt insatser i rätt tid och över tid. Alla kommuninvånare ska kunna lita på att den kommunala välfärden fungerar när de behöver den.”

(Inriktningens utmaning är hämtad ur Strategisk plan 2019-2023)

Biblioteken ska bidra till följande:

Ge likvärdig kommunal service

Folkbiblioteken ska ge alla invånare i kommunen en likvärdig kommunal service, oavsett invånarnas individuella förutsättningar eller var de bor. Folkbiblioteken ska dessutom utveckla det digitala och det mobila biblioteket för att bättre kunna möta de behov som finns hos de i bibliotekslagen prioriterade grupperna.

Skolbiblioteken ska ge alla elever en likvärdig service oavsett deras individuella förutsättningar, var i kommunen de bor eller vilken grund-/gymnasieskola de går på.

Inriktning: En smart organisation

”Vi ska skapa en ändamålsenlig kommunal organisation som har kapacitet att lösa framtidens välfärdsutmaningar. Vi tar vara på digitaliseringens möjligheter för att underlätta för våra medarbetare att leverera tjänster av hög kvalitet till våra invånare och besökare. Halmstads kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som skapar ett hållbart arbetsliv för våra medarbetare och tar väl vara på den kompetens som finns. Samtidigt ska vi utveckla vår organisation och attrahera ny kompetens för dagens och framtidens behov. En utvecklad samverkan med andra externa aktörer är en förutsättning för att klara av det framtida välfärdsuppdraget.” (Inriktningens utmaning är hämtad ur Strategisk plan 2019-2023)

Biblioteken ska bidra till följande:

Vara en lärande organisation

För att på bästa sätt kunna möta framtida utmaningar som hotar välfärden ska biblioteken vara ständigt lärande organisationer. Lärandet ska vara både brett och djupt och ske genom exempelvis kollegialt och kollaborativt lärande, breda fortbildningsinsatser för att bygga in en aktuell och nödvändig kunskapsbas hos medarbetare och chefer samt kompetensutveckling inom olika expertområden för att ytterligare stärka kvaliteten i de tjänster som biblioteken ska erbjuda.

Utvecklas för att möta framtida behov

Biblioteken ska återkommande se över sin organisation för att skapa ett förhållningssätt och en kultur som gör att verksamheterna utvecklas till att bli än mer anpassningsbara i mötet med framtida utmaningar och möjligheter.

Vara en attraktiv arbetsgivare

Bibliotekens huvudmän ska vara attraktiva arbetsgivare som tillämpar ett tillitsbaserat ledarskap, viket uppmuntrar individuell utveckling och medledarskap. Huvudmän och chefer ska i samverkan med medarbetarna skapa en bra arbetsmiljö genom systematiskt arbetsmiljöarbete samt skapa

förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Vid rekrytering till bibliotekens verksamheter ska rätt kompetens rekryteras utifrån en helhetssyn på verksamheternas uppdrag och behov.

Leverera tjänster av hög kvalitet

Folkbiblioteken ska fortlöpande utveckla sina tjänster i takt med att samhällets och invånarnas behov förändras. Populationen i Halmstads kommun ökar och folkbiblioteken ska ta vara på de utvecklingsmöjligheter som digitaliseringen ger för att på ett effektivt sätt kunna fortsätta leverera tjänster av hög kvalitet till såväl kommunens invånare som besökare.

Skolbiblioteken ska fortlöpande utveckla sitt arbete och sin tillgängliga lärmiljö i takt med att samhället och elevernas behov förändras. Skolbiblioteken ska ta vara på de utvecklingsmöjligheter som digitaliseringen ger, för att på ett effektivt sätt kunna utmana och utveckla elevernas möjligheter att lära.

Samverka för att utveckla framtidens välfärd

För att bygga upp en hållbar och likvärdig välfärd för verksamheternas målgrupper krävs att resurser samverkar både systematiskt och långsiktigt. Folkbiblioteken ska därför aktivt arbeta för ökad samverkan mellan olika professioner och aktörer. Detta med ambitionen att resurser som samverkar bidrar till en ekonomisk hållbarhet som är avgörande för framtidens välfärd.

Skolbiblioteken ska aktivt arbeta för en ökad samverkan med aktörer som kan bidra till elevernas lärande och utveckling.

Begreppsförklaring

Det allmänna biblioteksväsendet

Det allmänna biblioteksväsendet består av all offentligt finansierad biblioteksverksamhet.

Kognitiv tillgänglighet

Kognitiv tillgänglighet innebär att verksamheterna är ordnade så att personer med kognitiva funktionsnedsättningar ska kunna hitta och känna sig trygga i verksamheten samt förstå den information som förmedlas.

Kognitiva funktionsnedsättningar

Dessa funktionsnedsättningar kan leda till att man har svårt att förstå abstrakta saker, minnas, planera, lösa problem, förstå språk, läsa, skriva, organisera saker, orientera sig eller koncentrera sig.

Kollegialt och kollaborativt lärande

Dessa två begrepp ligger nära varandra, men har vissa skillnader. Med kollegialt lärande avses att kollegor lär av och med varandra genom att dela erfarenheter och metoder för att på så sätt utöka sin egen individuella ”verktygslåda”. Med kollaborativt lärande avses att kollegor tillsammans närmar sig ett nytt område och/eller ny kunskap och är varandras resurser i detta lärande.

Tillgängliga lärmiljöer

En tillgänglig lärmiljö innebär att miljön är utformad så att alla elever ges möjlighet att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ta del av gemenskapen oavsett individuella förutsättningar.

Källförteckning

Barn och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället (SOU 2018:57), betänkande av Läsdelegationen, (2018), www.regeringen.se

Barn- och ungdomsnämndens målbilder, Halmstads kommun, www.halmstad.se

Biblioteken och de nationella minoritetsspråken. En lägesbeskrivning (2018), Kungliga biblioteket/nationell biblioteksstrategi

Bibliotekens internationella manifest, (2014), Svenska Unescorådet och Svensk biblioteksforening, www.unesco.se

Bibliotekslag (SFS 2013:801), www.regeringen.se

Den femte statsmakten. Bibliotekens roll för demokrati, utbildning, tillgänglighet och digitalisering, (2017), red. Fichtelius, E m.fl., Kungliga biblioteket/nationell biblioteksstrategi

Fichtelius, E, Persson, C, Enarson, E, *Demokratins skattkammare. Förslag till nationell biblioteksstrategi*, (2019), Kungliga biblioteket/nationell biblioteksstrategi

FN:s handlingsplan *Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling*, Regeringskansliet, www.regeringen.se

Framtidsbild 2050 Halmstads kommun. Program till kommunomfattande översiktsplan, beslutad av kommunfullmäktige 2019-10-31, Halmstads kommun, www.halmstad.se

Framtidsplan 2030. Strategisk översiktsplan för Halmstads kommun, (2018), Kommunfullmäktige, Halmstads kommun, www.halmstad.se

För det demokratiska samhällets utveckling. Bibliotekslagen enligt lagstiftaren, (2019), Svensk biblioteksforening, www.biblioteksforeningen.se

Hallands kulturstrategi och kulturplan 2021-2024, (2020), producerad av Kultur i Halland, Region Halland, www.regionhalland.se

Halmstads kommuns vision, www.halmstad.se

Halmstads kommuns värdegrund, www.halmstad.se

HR- i riktning mot Halmstads kommuns vision. Personalpolitisk riktlinje 2015-2023, Halmstads kommun, www.halmstad.se

Johansson, S och Larsdotter, M, (2020), *Kognitiv tillgänglighet på bibliotek*, Kulturrådet, www.kulturradet.se

Kairos future, (2019), *Omvärldsanalys för Halmstads kommun*, www.halmstad.se

Kontigo, *Kartläggning och behovsanalys gällande insatser för att minska och motverka segregation*, (2019)

Kulturprogram 2030, beslutad i kulturnämnden 2019-06-17, Halmstads kommun, www.halmstad.se

Lagen (SFS 2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, www.regeringen.se

Lag (SFS 2009:724) om nationella minoriteter och minoritetspråk, www.regeringen.se

Migration och språklig mångfald. Bibliotekens roll i det flerspråkiga samhället (2017), Kungliga biblioteket/nationell biblioteksstrategi

Plan för attraktivitet och hållbar tillväxt 2020-2024, beslutad av kommunfullmäktige 2020-05-28, diarienummer 2019/00415, Halmstads kommun

Plan för den inkluderande kommunen 2020-2024, beslutad av kommunfullmäktige, 2020-05-28, diarienummer 2019/00631, Halmstads kommun

Planeringsdirektiv med budget 2021-2025, beslutad av Kommunfullmäktige 2020-11-18, www.halmstad.se

Policy för biblioteksverksamheten – Biblioteksplan 2017-2020, antagen av Kommunfullmäktige 2016-12-13, Halmstads kommun, www.halmstad.se

Regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation, diarienummer: Ku2018/01462/, (2018), Regeringskansliet Kulturdepartementet, www.regeringen.se

Riktlinjer avseende nationella minoriteter och minoritetspråk, (2020) Kommunfullmäktige, Halmstads kommun

Skollag (SFS 2010:800), www.regeringen.se

Stenquist, B, (2018), *Kliv fram! Bibliotek, segregation och integration*, Kungliga biblioteket/nationell biblioteksstrategi

Strategiplan för skolbiblioteken, (2015), barn- och ungdomsförvaltningen, Halmstads kommun

Strategisk plan 2019-2023, beslutad av kommunfullmäktige 2019-04-25, Halmstads kommun, www.halmstad.se

17 globala mål för hållbar utveckling, www.regeringen.se